

Підсумовуючи викладене слід зазначити, структура доходів населення відображає рівень життя, тобто ступінь розвитку і задоволення фізичних, духовних і соціальних потреб населення, а також умови в суспільстві для розвитку і задоволення цих потреб.

Також, цікаво відмітити, що за різницею в доходах 10% найбагатших сімей і 10% найбідніших сімей в країні можна зробити висновок про питому частку тіньового сегменту в її економіці (тобто тієї частини економіки, яка не відстежується офіційною статистикою, з якої не сплачуються жодні податки і яка не підпадає під жодне державне регулювання). Так, чим вищою є корупція, тим вищою - частка тіньової економіки і тим більшою - реально оцінювана різниця в доходах зазначених вище. За дослідженнями експертів Центру Разумкова, найнижчими ці показники є у країн ЄС, найвищими - України і країн Митного союзу.

Корж В. А., курсант 206 н.г.
 ННПФЕКП НАВС *Науковий*
керівник:
 Буличева Н. А., к.ю.н., доцент

Досвід соціально-економічних реформ Маргарет Тетчер: урок для України

Як засвідчує світовий досвід, приборкати кризові явища в економіці вдавалося лише завдяки втіленню в життя неординарних рішень і комплексним реформам.

Саме таким чином вдалося подолати Велику Депресію в США команді Франкліна Рузвельта. Саме у той час було вперше запроваджено страхування депозитів і створено наш аналог Фонду гарантування банківських внесків (Федеральну корпорацію страхування депозитів), у системі соціальних стандартів з'явився новий вид захисту населення - страхування від безробіття, а також втілено доволі непопулярну стратегію боротьби із промисловими монополіями.

Рішучі і послідовні дії допомогли уряду Маргарет Тетчер вивести Британію, що хронічно відставала з реструктуризацією економіки, модернізацією старих галузей промисловості і перебудовою виробничих відносин, у країни-лідери індустріального розвитку. Одним із неприємних побічних ефектів тоді стало суттєве збільшення безробіття.

До речі, навіть виникненню сумнозвісного податку на додану вартість світ зобов'язаний кризі. Уперше його було запроваджено у Франції, до того ж, як тимчасовий податок, задля реанімації економіки.

Якщо зважити на те, що Україна потрапила у перелік країн, що найбільше постраждали від нинішньої фінансової кризи (за підсумками першого кварталу національний продукт скоротився на 20%), країна потребує не тільки революційних фіскальних новацій, а й капітальної перебудови відносин бізнесу та держави, а також глобального реформування соціальних стандартів.

На думку експертів поряд з іншим цьому сприяло штучне підвищення доходів населення, не підкріплене розширенням ринку споживчих товарів вітчизняного виробництва. З одного боку, це давало поштовх розвитку роздрібної торгівлі і банківському кредитуванню. З іншого, усі кошти населення вкладали у придбання імпортованих товарів, що не сприяло збільшенню внутрішнього виробництва. В результаті у минулому році дефіцит по рахунку поточних операцій у минулому році досяг максимального рівня - \$11,9 млрд. За даними Держкомстату, українці споживають 88,3% вітчизняних товарів продовольчої групи і 54% - непродовольчої.

Утім, реальна картина виглядає геть по-іншому. Бо ж за статистикою, приміром, на вітчизняних фабриках виробляється 65,5% чаю, а також 53,2% усієї кави, що споживається. Хоча насправді ці продукти в Україні тільки пакуються.

Глобальним завданням наразі є переформатування вітчизняної економіки (а його неможливо зробити без фундаментального перегляду фіскальної системи), яке спрощувало адміністрування податків, зменшувало податкове навантаження на бізнес, а також стимулювало пріоритетні галузі економіки.

Головний економіст Європейського банку реконструкції та розвитку Ерік Берглоф на сторінках Financial Times пише про головні уроки державного досвіду управління економікою британського прем'єра Маргарет Тетчер для Центральної та Східної Європи. Оглядач зауважує, що особливо важливим для держав на сході континенту є критичне засвоєння досвіду Тетчер у сфері приватизації державних галузей економіки. «Такі держави центральної Європи, як Чехія, Угорщина, Словаччина по різному втілювали в життя британський досвід приватизації державного майна, але вирішили ці завдання на шляху до ЄС», - пише Берглоф.

Характеризуючи досвід Тетчер, то приватизація була одним з її перших кроків і торкнулася кількох найбільших підприємств. Цим Тетчер домоглася того, щоб будь-хто міг купити акції і таким чином отримати капітал - так виник «народний капіталізм» Маргарет Тетчер. «Державі треба намагатися перешкодити монополіям та олігархам займати панівні позиції і таким чином сприяти рівності можливостей», - говорила Тетчер. Водночас, вона скоротила безробіття, пропагуючи неповний робочий день і стимулюючи отримання нових, затребуваних спеціальностей, а також підтримуючи розвиток малого бізнесу. А для скорочення державного бюджету Тетчер сміливо скорочувала субсидування збиткових підприємств, соціальні допомоги та дотації регіонам. Всі ці заходи викликали хвилю протесту в країні, але Тетчер була непохитна: «Нікому не потрібен уряд, що складається з м'яких іграшок», - а з тієї кризи, в якому знаходилася Великобританія, її могла витягнути тільки залізна хватка Залізної Леді. За перший термін перебування Тетчер при владі інфляція знизилася до небачених раніше 4%, а дефіцит бюджету був скорочений в кілька разів.

«Роль країни повинна бути реконструйована і у деяких випадках навіть підсилена. Державі треба намагатися перешкодити монополіям та олігархам займати панівні позиції і таким чином сприяти рівності можливостей», - вказує Берглоф на досвід Тетчер, важливий для України.

Тетчер, на його думку, підтримувала саме таку роль держави. «Тому й сьогодні далі на Схід Європи ви маєте олігархів і нерівність, а в центральній Європі панує добродійна комбінація демократії, функціональних ринків та сильних стимулів для економічного зростання», - наголошує економіст на позитивних наслідках впровадження досвіду Тетчер у цих країнах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. The Financial Times: Україні треба вчитися у Тетчер, як боротися з монополіями та олігархами

[Електронний ресурс] - Режим доступу:
http://ipress.ua/news/yebr_radyt_ukraini_vchytysya_u_tetcher_yak_perekryvaty_povitrya_monopoliyam_i_oligarham_18504.html

2. Контрактович П. Як би українську економіку рятувала Тетчер (рецепт виходу з кризи)

[Електронний ресурс] - Режим доступу:
http://texty.org.ua/pg/article/editorial_1/read/5835/Jak_by_ukrajinsku_jekonomiku_ratuvala_Tetcher_recept

Чорнобривець В.М., слухач 4-го курсу
 Миколаївського регіонального відділення
 ННІЗН НАВС

СУТНІСТЬ СТРАХУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Подолання політичної напруженості та збереження соціальної рівноваги, що є актуальною проблемою і напрямом державної політики, в сучасних умовах реформування економічної та політичної системи України набувають актуальності. Відбувається переорієнтація постулатів фінансового права на новий лад в системі захисту юридичних, фізичних осіб та держави від матеріальних витрат, до яких можуть призвести нещасний випадок чи інші ризикові обставини. Страхування є основною правовою формою фінансового захисту в економічно розвинутих країнах. Досвід розвитку страхування в цих країнах свідчить, що добре налагоджена страхова справа активно сприяє розв'язанню соціальних проблем. У давні часи люди добре усвідомлювали це, будуючи спеціальні приміщення для зберігання провізії на випадок можливої небезпеки. Неможливо не брати до уваги ті архітектурні знахідки, які є підтвердженням історичної зрілості страхування. Безумовно, сучасний стан страхування не можна порівнювати з тими первинними формами страхування доісторичного періоду.

Щоб вийти на шлях економічного розвитку, Україні необхідні радикальні зміни, які не можливі без посилення уваги до інституту страхування як соціально-економічного механізму